

**ระดับการบริหารเพื่อการพัฒนาตามหลัก
การบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่
บริเวณชายแดนไทย-พม่า**

The Level of Administration of Development Based on
Good Governance of the Sub-District Administration
Organizations in Thai-Myanmar

นายพพชร์ สดิศพรวนชัย¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการบริหารเพื่อการพัฒนา ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารโครงการพัฒนา ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนา ทางการเมือง ด้านการพัฒนาเมือง และด้านการพัฒนาชนบทขององค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่ บริเวณชายแดนไทย-พม่า ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-พม่า ที่ตั้งอยู่ใน 10 จังหวัด คือ จังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัด แม่ฮ่องสอน จังหวัดตาก จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดราชบูรี จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดปะจุบัน คือรัตน์ จังหวัดชุมพร และ จังหวัตระนอง ได้แก่ จำนวน 10 จังหวัด 356 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผ่านการตรวจสอบความแม่นยำของผู้ทรงคุณวุฒิ มีค่าเท่ากับ 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9895 (α coefficient = .9895) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิง พรรณนา ค่าเฉลี่ย ค่าเชลลี่ สรุนเป็นเบนมาตรฐาน อันดับค่าเชลลี่ สถิติสหสมพันธ์ สถิติการทดสอบเชิง พหุคุณ ผลการวิเคราะห์การบริหารเพื่อการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมมีระดับ การพัฒนามาก เมื่อพิจารณาการบริหารเพื่อการพัฒนาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารโครงการ พัฒนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาทางการเมือง และด้านการพัฒนาสังคม ตามลำดับ

¹ ศาสตราจารย์ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การจัดการ) มหาวิทยาลัยสยาม ตามแพทย์เกษม เนตภัยเจริญ กลุ่มอาจารย์ 10160 และอาจารย์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏกาญจนบุรี ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ / 1:90.

Abstract

The purposes of this research were to examine the level of administration of development, including project management, economic, social, political, urban and rural development. The population of this research was chairperson of the sub-district administration organizations of 10 provinces along the Thai-Myanmar border, including Chiang Rai, Chiang Mai, Mae Hong Son, Tak, Kanchanaburi, Ratchaburi, Phetchaburi, Prachuap Khiri Khan, Chumphon and Ranong provinces. Data were collected by using questionnaires for targeted groups who were 356 chairmen of sub-district administration organizations. The instrument used for this research was questionnaire items developed to test the validity which was approved by experts with Item-Objective Congruence Index at 1.00 and a confidence level at .9895 (α Coefficient = 0.9895). The statistical analysis used was descriptive statistics, percentage, mean, standard deviation, mean sequence, correlation analysis and multiple regression analysis (stepwise selection). The result of the research on level of administration of development of sub-district administration organizations was of high level. When considering each item, the highest point was project management, the second was political development, and the least point was social development.

บทนำ

การบริหารการพัฒนาสัญญาใหม่มีความสำคัญคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าจะคือความรู้ด้านการบริหารการพัฒนาแบบดั้งเดิม การบริหารการพัฒนาแบบดั้งเดิมอยู่ในสภาพแวดล้อมที่การเปลี่ยนแปลงที่ไม่คาดเดินได้ มีภาวะผันผวนทางการพัฒนาเฉพาะด้าน ส่วนบุคคลบริหารการพัฒนาสัญญาใหม่จะต้องเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ทั้งจากการเปลี่ยนแปลงกระแสโลกภาคีต้น เทคโนโลยี ภัยธรรมชาติ ภัยพยาธิธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีผลกระทบทั้งต่อองค์กร การให้บริการ ของภาครัฐ การกำหนดนโยบายการพัฒนา การพัฒนาชุมชน การบริหารชุมชน และทรัพยากร่องค์ความรู้ พัฒนาบริหารศาสตร์สตร์สัญญาใหม่สิ่งต้องบริหารเพื่อให้มีการปรับตัวได้อย่างดี ของการพัฒนาในระบบฯลฯ รวมทั้งเห็นความเชื่อมโยงของปัจจัยต่าง ๆ ที่ขัดเจนเข้า ในการบริหารการพัฒนาสัญญาใหม่จะมีวิถีทัศน์และยุทธศาสตร์ที่มองภาพการพัฒนาที่เป็นองค์ความ มองภาพกว้างขึ้น เช่น นโยบายพัฒนาเศรษฐกิจ เดิมมุ่งเน้นพัฒนาการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การใช้กลไกตลาดและเปิดเสรี จึงเกิดกระแสแนวคิดการพัฒนาใหม่ เป็นการเจริญเติบโตที่มีคุณภาพ ต้องเป็นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่มี

สภากาชาดไทย ด้วย ทางเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ล้มเหลวเช่น การราษฎร์เป็นต้องหายนะ เนื่องจากความกินดืออยู่ตัวของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศไทยจะขาดแคลน การเจริญเติบโตที่ไม่ท่าถอยสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ การมีผลเสียจากการทางเศรษฐกิจที่สูงมากับมือก้าบปีจะยังคงมาสู่ภัยนัก ที่เข้ามาระบบทดได้ ซึ่งการพัฒนาเศรษฐกิจที่มีคุณภาพนี้จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ในการสังคมนี้จะต้องมาจากทางเศรษฐกิจตัวอย่าง ในการบริหารการพัฒนาด้านอื่น ๆ ก็เช่นกัน มีการขยายตัวของความรู้ให้ครอบคลุมมากขึ้น การบริหารองค์กร ความรู้ดีมีมูลของศักยภาพและความสามารถ แต่ทฤษฎีการบริหารองค์กร ล้วนไปทางเศรษฐกิจ ที่สำคัญขององค์กรกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก ใน การบริหารการพัฒนาภาคธุรกิจใหม่ เป็นการนิยามคิดเห็นตัวแบบการจัดการสมัยใหม่แนวรุกวิถี ประจำปี ให้กับภาคธุรกิจ เพื่อให้เกิดบริหารงานของภาคธุรกิจที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศไทย รวมทั้งมีความเรื่องมีอยู่กับแนวคิดการเตรียมพร้อม โดยเฉพาะแนวทางการ มีความร่วมของสมาชิกในองค์กร และการมีความร่วมของผู้รับบริการ มีแนวทางหลัก ๆ ได้แก่ การบริหารแบบมุ่งผลลัพธ์ ณัฐรุ่งเรืองกิตติ (2550, น. 1-2)

นอกจากนี้ยังได้มีการกำหนดหลักการสำคัญของการบริหารจัดการที่ดีไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไว้เพื่อเป็นการกำหนดนโยบายด้านการบริหารจัดการที่ดีอย่างต่อเนื่อง ดังเดียวกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดังฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) กล่าวไว้ว่า รัฐได้มีแนว ทางการสร้างระบบการบริหารจัดการที่ดีให้เกิดขึ้นในสังคมไทย ได้กำหนดแนวทางเพื่อสร้างการบริหาร จัดการที่ดีในยุคภาคีการพัฒนาประชาธิรัฐ ด้วยการพัฒนาให้รุ่งและประชาชนมีความเข้าใจที่ดี มี ความรับผิดชอบและความเมื่อยล้าที่ต้องกัน ทั้งนี้เพื่อให้ความตั้งใจที่จะสร้างรัฐและประชาชนด้วยกันไป ในเชิงสร้างสรรค์และเริ่มสร้างความร่วงแรงซึ่งกันและกัน การพัฒนาประชาธิรัฐที่สอดคล้องกับแนว ทางการบริหารจัดการที่ดี เพื่อสร้างระบบการบริหารที่ทำให้เกิดความหลากหลายทางประวัติศาสตร์ของคนใน แต่ละชนบท และประโยชน์ของชาติ ที่ทำให้เกิดความหลากหลายทางประวัติศาสตร์และภูมิปัญญา แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดังฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) มีการกำหนดวัตถุประสงค์ด้านการบริหาร จัดการที่ดี เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการที่ดีในสังคมไทยทุกระดับ เป็นพื้นฐานให้การพัฒนาประเทศ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ หนึ่งการปฏิรูประบบการบริหาร จัดการภาครัฐ การบริหารจัดการที่ดีของภาคธุรกิจเอกชนการมีส่วนร่วมของประชาชนใน กระบวนการพัฒนา และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดังฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) ได้ กำหนดพัฒนาด้านธรรมาภิบาล ไว้ว่า "พัฒนาระบบที่ดีให้เกิดความโปร่งใส สร้างความเชื่อมั่น ให้ระบบเศรษฐกิจ ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพเป็นประมุข มุ่งสร้างกpolitique และภูมิปัญญาที่เลือดต่อการ ประชารัฐ ให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ควบคู่กับการเพิ่มสร้างความโปร่งใส สร้างความ รับผิดชอบต่อสาธารณะ มีการกระจายอำนาจและกระบวนการที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ สังคมและการใช้ทรัพยากร" สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2552, น. 118) นอกจากนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ของบิชอป แคลว์เก (Bishop and Kay, 1989, p. 15) และติน ปรัชญาพุทธิ (2550, น. 268) สืบสานการพัฒนาทางการเมือง แนวคิดของดาย (Dye, 1981, p. 1) เฟรด ริกก์ (Fred Riggs, 1967 p. 317) และติน ปรัชญาพุทธิ (2550, น. 287) หัวด้านการพัฒนามีอง แนวคิดของฟิกเกอร์และเกรฟ (Ficker and Graves, 1971, pp. 79-81) เทเลอร์ (Taylor, 1980, pp. 152, 269-271) และติน ปรัชญาพุทธิ (2550, น. 318) หัวด้านการพัฒนาแบบ แนวคิดของไบรอนท์ และไวท์ (Bryant and White, 1984, p. 2) ไว และ เทพฟอกวามา (Ro and Reforma, 1985, p. 147) และติน ปรัชญาพุทธิ (2550, น. 334)

สมมติฐานในการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 การบริหารจัดการที่ดี มีผลต่อระดับการบริหารเพื่อการพัฒนา

สมมติฐานที่ 2 การบริหารจัดการที่ดี ด้านหลักนิติธรรม มีผลต่อระดับการบริหารเพื่อการพัฒนา

สมมติฐานที่ 3 การบริหารจัดการที่ดี ด้านหลักคุณธรรม มีผลต่อระดับการบริหารเพื่อการพัฒนา

สมมติฐานที่ 4 การบริหารจัดการที่ดี ด้านหลักความโปร่งใส มีผลต่อระดับการบริหารเพื่อการพัฒนา

สมมติฐานที่ 5 การบริหารจัดการที่ดี ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีผลต่อระดับการบริหารเพื่อการพัฒนา

สมมติฐานที่ 6 การบริหารจัดการที่ดี ด้านหลักความพร้อมรับเสี่ยง มีผลต่อระดับการบริหารเพื่อการพัฒนา

สมมติฐานที่ 7 การบริหารจัดการที่ดี ด้านหลักความคุ้มค่า มีผลต่อระดับการบริหารเพื่อการพัฒนา

สมมติฐานที่ 8 การบริหารจัดการที่ดี ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีผลต่อระดับการบริหารเพื่อการพัฒนา

สมมติฐานที่ 9 การบริหารจัดการที่ดี ด้านของศรัทธาแห่งการเรียนรู้ มีผลต่อระดับการบริหารเพื่อการพัฒนา

สมมติฐานที่ 10 การบริหารจัดการที่ดี ด้านการบริหารจัดการ มีผลต่อระดับการบริหารเพื่อการพัฒนา

สมมติฐานที่ 11 การบริหารจัดการที่ดี ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีผลต่อระดับการบริหารเพื่อการพัฒนา

พัฒนาทรัพยากรบุคคล ด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารเพื่อความพัฒนาของคุณภาพวิชาชีวันตามด้านในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-พม่า ประกอบด้วย 6 ด้าน ดือ ด้านการบริหารโครงการพัฒนา ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาผู้คน ด้านการพัฒนาทางการเมือง ด้านการพัฒนาเมือง และด้านการพัฒนาชุมชน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการใน 2 ลักษณะดือ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลทางทฤษฎีແเนฯความคิดจากผลงานวิจัย ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ตุ้งสุดขั้นแสดงให้เห็นถึงตัวแแนวความคิด ทฤษฎี เพื่อกำหนดสรุปแบบที่มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการที่ดีมาให้เป็นเกณฑ์ในการตีรัตติได้ข้างๆ ก็ต้อง แนะนำตัวแบบที่มีอิทธิพลต่อการบริหารเพื่อการพัฒนา เพื่อที่จะนำไปต่อยอดในการบริหารเพื่อการพัฒนาตามหลักการบริหารจัดการที่ดีขององค์กร การบริหารส่วนตัวบลในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-พม่า

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม โดยการใช้แบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในภารกิจครั้งนี้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ในการบรรยายลักษณะโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยค่าความถี่ (frequency) ค่าอัตรารate (percent) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดี และการบริหารเพื่อการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตัวบลในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-พม่า โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ในกระบวนการลายลักษณ์โดยทั่วไปของระดับการบริหารเพื่อการพัฒนา ตามหลักการบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตัวบลในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-พม่า ประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และตัวบ่งบเนมมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพัฒนามันวิธีเพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการทดสอบ เชิงพหุคุณเพื่อหาชุดตัวแปรของสมการและอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตาม จากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลการวิเคราะห์ดังนี้

- การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง พนบฯ พจน์ใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีภาวะศึกษาในระดับปริญญาตรี มีตำแหน่งเป็นนายก อบต. และผู้ใหญ่ในส่วนราชการ ทำงาน 6-10 ปี
- การวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารเพื่อการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตัวบล ด้านการบริหารเพื่อการพัฒนา ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านลักษณะเด่นคือด้าน

บรรณานุกรม

- นนกรุพงศ์ ทองคำกิตติ. (2550). การบริหารการพัฒนา: บูรณาการตามกรอบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. ใน การพัฒนาทางวิชาการเรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารการพัฒนา กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ติน ปรัชญพฤทธิ์. (2531). ข้าราชการกับการบริหารการพัฒนา. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารธุรกิจ เปลี่ยนที่ยนและภารกิจที่มีความต้องการ หน่วยที่ 12 สาขาวิชาการจัดการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช,
- _____. (2550). การบริหาร การพัฒนา ความหมาย นื้อหา แนวทั่วไป คละปัจจุหา (พิมพครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2552). การพัฒนาองค์กรสมัยใหม่ [เอกสารประกอบการสอน]. กรุงเทพฯ: บันทิดวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา.
- ถวิลอดี บุรีกุล และ วนชัย วัฒนตัพต์. (2549). ให้ผลการขยายผลเพื่อนำตัวชี้วัดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีระดับองค์กรไปสู่การปฏิบัติ. นนทบุรี: สถาบันพระปกาเกล้า.
- ปีyanu เงินคล้าย และคณะ. (2547). การประเมินประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง, 7(ฉบับที่พิเศษ), 42-68.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. (2551). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะกรรมการรัฐธรรมนูญ.
- สถาบันพระปกาเกล้า. (2548). ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกาเกล้า.
- สมศิล แล้วไฟฟาร์ย. (2545). การกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและที่นั่นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2552). 10 ปีขับเคลื่อน. กรุงเทพฯ: สำนักงาน.
- _____. (2555). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (2555-2559). กรุงเทพฯ: สำนักงาน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2549). การพัฒนาศูนย์ภาพนิ่งการสาธารณชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: สำนักงาน.
- Bryant, C., and White, L. G. (1984). *Managing development in the third world*. Vol. 2. Boulder, CO: West View Press.

- Bishop, M., and Kay, J. A. (1989). *Privatization and the performance of public firms*. A paper presented at the conference on privatization: Lessons from Europe & ASEAN. Singapore: n.p.
- Dye, T. R. (1981). *The politics of equality*. New York: Bobbs-Merrill.
- Flicker, V.B., and Graves, H. S. (1971). *Social science and urban crisis: Introductory readings*. New York: Macmillan.
- Frances, D. K. (2003). *How do organizations align human resource management with information technology? An exploratory study of four Australian firms*. Melbourne: University of Melbourne.
- Jennings, A., and Weiss, T. C. (1982). *The challenge of development in the eighties: Our response*. Oxford: Oxford Pergamon Press.
- Mehment, O. (1978). *Economic planning and social Justice in developing countries*. London: Croom Helm.
- Nigro, F. A. and Nigro, L. G. (1984). *Modern public administration* (6th ed.). Manila: Harper.
- Randolph, W. A., and Posner, B. Z. (1988). *Effective project planning and management: Getting the job done*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Ro, C. H., and Reforma, M. A. (Ed.). (1985). *Social change and administrative reform towards the year 2000*. Seoul: ERoPA-Eastern Regional Organization for Public Administration.
- Taylor, W. J. and Watling, T. E. (1979). *Successful project management*. London: T.J. Press.
- Weidner, E. W. (1962). Development administration: A new focus for research. In F. Heady and S.L. Stokes (Eds.), *Papers in comparative public administration*. Ann Arbor, MI: Institute of Public Administration.